

Bulgariens och Rumäniens beredskap för ett EU-medlemskap

Utrikesdepartementet

2006-01-09

Dokumentbeteckning

KOM (2005) 534

Kommissionens uppföljningsrapport om Bulgariens och Rumäniens beredskap för medlemskap i EU

SEC (2005) 1352

Bulgarien 2005 Comprehensive Monitoring Report

SEC (2005) 1354

Romania 2005 Comprehensive Monitoring Report

Sammanfattning

Översynsrapporterna visar att Rumänien och Bulgarien har gjort framsteg vad gäller de åtaganden som gjorts under medlemskapsförhandlingarna. Båda länderna fortsätter uppfylla de politiska Köpenhamnskriterierna och betraktas som fungerande marknadsekonomier. Kommissionen bedömer att de båda länderna kan träda in som medlemmar 2007 förutsatt att omedelbara åtgärder vidtas inom 14 områden vad gäller Rumänien och 16 områden vad gäller Bulgarien. I regel handlar det om genomförandet av reformer och ny lagstiftning samt vidareutveckling av den administrativa kapaciteten. Kommissionen kommer att presentera nya rapporter för rådet och europaparlamentet i april/maj 2006 med rekommendation om huruvida en anslutning blir möjlig 2007 eller 2008 för respektive land. Sverige välkomnar att länderna fortsatt uppfyller de politiska och ekonomiska Köpenhamnskriterierna. Sverige välkomnar även att kommissionen bedömer att länderna ligger i linje för en anslutning 2007 förutsatt att de vidtar åtgärder inom ett antal områden som kommissionen identifierat.

1.1 Innehåll

Kommissionen presenterade den 25 oktober 2005 de årliga översynsrapporterna för Bulgarien och Rumänien. I dessa rapporter redogör kommissionen för en översyn av de åtaganden som de bägge länderna gjorde under de anslutningsförhandlingar som avslutades i december 2004. Kommissionens översyn omfattade totalt 140 olika områden inom varje land. I översynsrapporterna klassificerar kommissionen ländernas förberedelser för medlemskap i tre kategorier: områden där man finner en tillfredsställande anpassning till EU:s regelverk, områden där ökade ansträngningar krävs samt områden som kräver omedelbara åtgärder från anslutningsländerna. Kommissionen bedömer att en tillfredsställande anpassning till EU:s regelverk skett på merparten av områdena. Vad avser områden där omedelbara åtgärder krävs identifierar kommissionen 14 områden, fördelade inom sju olika kapitelområden, vad avser Rumänien samt 16 områden, fördelade inom fem kapitelområden, när det gäller Bulgarien.

Bulgarien

Bulgarien fortsätter att uppfylla de politiska Köpenhamnskriterierna. Kraftansträngningar är dock fortfarande nödvändiga inom ett antal områden. Den offentliga administrationen måste bli effektivare. Effekterna av reformerna inom rättsväsendet har varit begränsade och domstolarna dras fortfarande med stora målbansar och eftersläpning i handläggningen av ärenden före en domstolsprövning ("the pre-trial phase"). Vidare krävs ökade ansträngningar och konkreta resultat i kampen mot korruption och organiserad brottslighet. Vissa framsteg har skett i arbetet mot korruption vid gränsövergångar men den politiska viljan att bekämpa korruption på hög nivå och den organiserade brottsligheten måste stärkas. Fortsatta ansträngningar krävs även vad avser kampen mot människohandel. Vad gäller de mänskliga rättigheterna krävs fortsatt arbete och ökade ansträngningar för att öka integreringen av den romska minoriteten. Vidare måste man förbättra situationen på institutioner för bl.a. handikappade, barn och mentalt sjuka. Även situationen på fängelser är fortsatt bekymmersam.

Vad avser de ekonomiska kriterierna är kommissionens allmänna bedömning positiv. Bulgarien har en fungerande marknadsekonomi och den makroekonomiska stabiliteten är god. Omstruktureringen av ekonomin fortsätter och framsteg har gjorts inom de flesta områden som uppmärksammades i förra årets rapport. Företagsklimatet måste dock förbättras ytterligare. Ökad inflation och en ökad budgetunderskott väcker viss oro.

Kommissionen finner i sin rapport att omedelbara åtgärder krävs inom följande områden:

Fri rörlighet av tjänster: *fordonsförsäkringar*

Jordbruk: *tillämpningen av det integrerade kontroll- och administrationssystemet (IAKS) samt upprättande av utbetalningsmyndigheten, marknadsordningar avseende mjölk, handel med djur samt djurprodukter, veterinära frågor, gränskontroll, djurhälsa, uppgradering av livsmedelsanläggningar, hantering av kadaver och riskmaterial samt djursjukdomen TSE*

Regionalpolitik och samordning av instrument i strukturpolitiken: *institutionella strukturer och finansiell styrning och kontroll*

Rättsliga och inrikes frågor: *förberedelser för genomförande av Schengen regelverket och gränskontroll, tullsamarbete, rättsligt och polisiärt samarbete och bekämpning av korruption och organiserad brottslighet, bl.a. penningtvätt, droger och bedrägerier*

Rumänien

Kommissionen noterar att Rumänien har gjort betydande framsteg på lagstiftningsområdet och till viss del i genomförandet av reformer. Den allmänna bedömningen vad gäller de politiska kriterierna är att de uppfylls. Fjolårets bedömning av Rumänien som en fungerande marknadsekonomi kvarstår. De genomgående problemen för alla de områden där arbete återstår är Rumäniens bristande administrativa kapacitet och svårigheter att behålla kvalificerade tjänstemän inom den offentliga förvaltningen samt behovet av fortsatt kraftfulla åtgärder mot korruption på alla nivåer i samhället. Kommissionen understryker genomgående vikten av att den nya lagstiftningen som ligger i linje med EU:s regelverk noggrant tillämpas. Ytterligare ansträngningar kommer krävas för den fortsatta reformeringen av förvaltningen, bl.a. en ökning av antalet anställda, dess kapacitet och professionalism.

Vad avser uppfyllandet av de politiska kriterierna bedöms Rumänien fortsatt ha stabila institutioner som garanterar demokrati. En positiv utveckling kan noteras inom områden som frihet för media, återlämnande av egendom och minoriteters rättigheter. Rumänien får dock fortsatta anmärkningar inom ett antal områden. Reformeringen av rättsväsendet och kampen mot korruptionen kräver ytterligare ansträngningar. Domstolar och domares oavhängighet måste garanteras. Framsteg har gjorts då en ny lagstiftning antagits, men dess tillämpning måste fungera. Korruption fortsätter att vara ett allvarligt problem i Rumänien. Antalet korruptionsåtal med fällande dom har varit få, i synnerhet när det gäller korruption på högre nivå. Kommissionen konstaterar att kampen mot korruption hindras av integritetsproblem, även inom de institutioner som har till uppgift att upprätthålla lag och ordning och bekämpa korruptionen. Kraftigare åtgärder krävs för att genomföra de pågående reformerna mot korruption. Rumänien måste också fortsätta kampen mot den organiserade brottsligheten, och i synnerhet kampen mot människohandel.

Kommissionen noterar att Rumäniens ekonomi förbättrats. Tillväxten är stark och arbetslösheten har minskat. Skatteindrivningen har ökat och inflationen minskat. Reformen inom såväl transport- som energisektorer har genomförts på utsatt tid. Inom konkurrensområdet noteras framsteg. Kommissionen pekar på risken för en obalanserad tillväxt då den är konsumtionsbaserad vilket resulterat i en försämrad bytesbalans. Vidare har skattereformen och en ökad offentlig konsumtion lett till ett större offentligt underskott. Andra källor till oro är det alltför långsamma genomförandet av privatiseringen, det bristande affärsklimatet och den otillräckligt flexibla arbetsmarknaden.

Kommissionen bedömer i rapporten att Rumänien måste vidta omedelbara åtgärder inom följande områden:

Fri rörlighet av varor: *offentlig upphandling*

Bolagsrätt: *bekämpning av piratkopiering och skydd av andra immaterialrättsliga rättigheter*

Jordbruk: *tillämpningen av det integrerade kontroll- och administrationssystemet (IACS) samt upprättande av utbetalningsmyndigheten, veterinära frågor, djurhälsa, hantering av kadaver och riskmaterial samt djursjukdomen TSE.*

Beskattning: *IT-systemet*

Miljö: *industriell förorening samt övergripande administrativ kapacitet*

Regionalpolitik och samordning av instrument i strukturpolitiken: *institutionella strukturer och finansiell styrning och kontroll*

Rättsliga och inrikes frågor: *förberedelser för genomförande av Schengen acquis och gränskontroll, tullsamarbete, rättsligt och polisiärt samarbete, bekämpning av korruption och organiserad brottslighet, bl.a. penningtvätt, droger och bedrägerier*

Den fortsatta processen

Kommissionen kommer att fortsätta bevaka de områden som identifierats i översynsrapporten samt skicka varningsbrev till länderna för att uppmärksamma dem på behovet av omedelbara åtgärder. I april/maj 2006 kommer kommissionen att presentera nya uppföljningsrapporter till rådet och Europaparlamentet med en rekommendation om huruvida en anslutning blir möjlig 2007 eller 2008.

1.3 Budgetära konsekvenser

Sveriges andel av kostnaderna för utvidgningen av unionen till Bulgarien och Rumänien beräknas till ca 1 miljard kronor per år under nästa finansiella perspektiv.

2 Ståndpunkter

2.1 Svensk ståndpunkt

Sverige välkomnar kommissionens uppföljningsrapporter för Bulgarien och Rumänien. Sverige välkomnar att länderna fortsatt uppfyller de politiska och ekonomiska Köpenhamnskriterierna och att kommissionen bedömer att länderna ligger i linje för en anslutning 2007, förutsatt att de vidtar åtgärder inom de områden som identifierats i rapporten. Sveriges målsättning är att Bulgarien och Rumänien inträder väl förberedda som EU-medlemmar i januari 2007. Det är därför av vikt att länderna nu genomför de åtgärder som kommissionen identifiera i uppföljningsrapporten.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

-

2.3 Institutionernas ståndpunkter

-

2.4 Remissinstansernas ståndpunkter

Förslaget har inte gått på remiss

3 Övrigt

3.1 Fortsatt behandling av ärendet

Vid Rådet för allmänna frågor och yttre förbindelser den 12 december 2005 väntas utrikesministrarna behandla dessa uppföljningsrapporter.

En proposition om Bulgariens och Rumäniens anslutning till Unionen väntas överlämnas till riksdagen tidigt 2006.

3.2 Rättslig grund och beslutsförfarande

Artikel 49 i EU-fördraget, enhällighet

-